Isaac Asimov

NE-AU GĂSIT!

(din volumul Vântul schimbării, — The Winds of Change, 1988)

La fel ca şi celelalte staţii care se fugăreau pe orbită în jurul Pământului, Computer-Doi era mult mai mare decât ar fi fost necesar.

Chiar dacă ar fi avut numai o zecime din diametrul actual, tot ar fi putut înmagazina informaţiile deja acumulate sau în curs de acumulare necesare zborului în afara fruntariilor planetei noastre.

Totuşi, spaţiul excedentar avea un rost anume, pentru ca Joe şi cu mine să putem intra în măruntaiele lui, la nevoie.

Şi starea de necesitate a apărut, în pofida tuturor aşteptărilor.

În mod normal, Computer-Doi era perfect capabil să-şi poarte singur de grijă. În plus, excela în redundanţă: făcea fiecare operaţiune de trei ori în paralel, şi cele trei programe trebuiau să dea rezultate identice. Dacă nu se întâmpla aşa, răspunsul era întârziat, timp de câteva nanosecunde, răgaz în care Computer-Doi se verifica pe sine însuşi, găsea partea care funcţiona defectuos şi o înlocuia.

Existau extrem de puţine posibilităţi ca oamenii obişnuiţi să-şi dea seama de câte ori descoperea computerul câte o greşeală. Numai Computerul Central era în stare să măsoare întârzierile produse de erori, şi numai el putea şti numărul componentelor suplimentare utilizate pentru înlocuirea sectoarelor defecte. Dar Computerul Central nu pomenea niciodată despre aceasta. Singura imagine publică acceptabilă era perfecţiunea.

Într-adevăr, din multe puncte de vedere, lucrurile *merseseră* perfect, fiindcă nicicând Joe şi cu mine nu fuseserăm solicitaţi pentru intervenţii urgente.

Noi intram în scenă doar atunci când apăreau necazuri, deplasându-ne pe orbită doar când se întâmpla ceva cu adevărat grav, iar Computer-Doi nu reuşea să se repare singur.

De cinci ani, însă, de când lucram aici, asta nu se întâmplase niciodată. E drept, asemenea incidente avuseseră loc, sporadic, la începutul activităţii celor patru computere, dar noi nu apucaserăm acele vremuri.

Cu toate acestea, noi continuam să exersăm. Să nu mă înţelegeţi, însă, greşit: nu exista computer pe care Joe şi cu mine să nu-l fi putut diagnostica. Dacă ne arătaţi eroarea, noi vă arătam ce nu mergea. Sau, mă rog, Joe era cel cu demonstraţia, fiindcă eu nu făceam parte din acea categorie de oameni care-şi cântă singuri osanale.

Dar, în pofida tuturor aşteptărilor, în cazul la care ne referim, nici unul dintre noi n-a fost în stare să spună despre ce era vorba.

La început, Computer-Doi îşi pierduse presiunea. Nu era un lucru fără precedent şi, în nici un caz, nu reprezenta un incident fatal. Computer-Doi putea să lucreze foarte bine şi în vid. Atmosfera interioară fusese creată în zilele de pionierat, când depanatorii aveau destulă bătaie de cap. Apoi, ea se păstrase din tradiţie. Cine v-a zis că oamenii de ştiinţă nu sunt fideli tradiţiilor? În timpul liber, când nu se ocupă de problemele ştiinţifice, sunt şi ei oameni ca toţi ceilalţi.

Luându-se în considerare ritmul în care dispărea presiunea, se dedusese că un meteorit minuscul, de mărimea unei pietricele, penetrase învelişul lui Computer-Doi. Raza exactă, masa şi energia fuseseră raportate de Computer-Doi însuşi, care folosise pe post de date tocmai acel ritm de pierdere a presiunii, precum şi alte câteva informaţii.

În al doilea rând, întâmplarea făcuse ca spărtura să nu fie astupată, astfel încât atmosfera nu se regenerase. După aceea, începuseră să apară erori serioase, ceea ce, automat, impusese chemarea noastră.

Nu mai înţelegeam nimic. Pe faţa, de obicei plăcută, a lui Joe, se imprimase o grimasă de durere.

— Cred c-au luat-o razna cel puţin douăzeci de funcţiuni ale calculatorului, spusese el.

— S-ar putea să fi ricoşat bucăţele din meteorit, comentase cineva de la Calculatorul Central.

— La viteza cu care a intrat, meteoritul ar fi trebuit să iasă pe partea cealaltă. N-avea cum să ricoşeze. Şi chiar dacă s-ar fi întâmplat una ca asta, mă gândesc că fragmentele ar fi trebuit

să aibă traiectorii cel puţin neobişnuite ca să provoace asemenea pagube.

— Ce facem, atunci?

Joe nu părea în apele lui. Cred că ajunsese în faza în care intuia mersul lucrurilor. Spusese nişte chestii destul de ciudate, din care reieşea clar că depanatorii trebuiau să se deplaseze la faţa locului. Dar Joe nu mai fusese niciodată în spaţiu. Cred că-mi povestise de nenumărate ori de ce-şi alesese slujba asta: pentru că ştia că nu era obligat să meargă în spaţiu.

Prin urmare, mă văzusem nevoită să iau eu taurul de coarne şi să rostesc cuvintele fatale:

— Cred că va fi necesar să plecăm pe Computer-Doi!

Singura scăpare a lui Joe ar fi fost să spună că nu era în stare să repare defecţiunea, dar văzusem cum mândria profesională îi întrecuse laşitatea. Nu o depăşise cu mult; doar aşa, cam cu o lungime de nas.

Pentru cei care n-au fost în spaţiu în ultimii cincisprezece ani — presupunând că Joe nu ar fi singurul neiniţiat — daţi-mi voie să vă spun că acceleraţia iniţială e singurul lucru neplăcut. Orice ai face, de ea nu poţi scăpa.

După aceea, însă, nu mai ai probleme, dacă nu luăm în considerare plictiseala. Pe toată durata zborului, eşti un simplu spectator. Întregul proces este automat şi computerizat. Frumoasele zile romantice, cu piloţi spaţiali neînfricaţi, s-au dus demult. Îmi închipui, totuşi, că e posibil ca ele să revină, pentru o scurtă perioadă de timp, când coloniile pământene se vor muta pe centura de asteroizi — aşa cum suntem ameninţaţi în permanenţă —, dar asta numai până când vor fi instalate pe orbită computerele necesare.

Pe toată durata acceleraţiei, Joe şi-a ţinut respiraţia, sau cel puţin aşa mi s-a părut mie. (Recunosc că nici eu nu m-am simţit prea bine. Eram abia la a treia călătorie. Petrecusem două vacanţe pe baza Rho, împreună cu soţul meu, aşa că nici eu nu dispuneam de o experienţă bogată.)

După ce am depăşit faza neplăcută, Joe a răsuflat uşurat, fără însă a se destinde în întregime. Din câte îmi dădeam eu seama, arăta destul de deznădăjduit.

— Sper că maşinăria asta ştie unde ne duce, a mormăit el pe un ton arţăgos.

Am întins braţele în direcţia lui, cu palmele în sus, şi am simţit cum corpul îmi este împins înapoi din cauza lipsei de gravitaţie.

— Tu eşti specialist în computere! l-am mustrat. Nu *ştii* că ştie unde ne duce?

— Ba da, dar Computer-Doi nu mai funcţionează...

— Nu suntem conectaţi la Computer-Doi. Mai există încă trei computere, sper că n-ai uitat. Şi chiar dacă n-ar fi rămas decât unul singur în funcţiune, n-ar reprezenta o problemă coordonarea tuturor zborurilor care au loc într-o zi obişnuită.

— Toate patru pot s-o ia razna. Dacă s-a defectat Computer-Doi, celelalte de ce n-ar păţi la fel?

— Putem să pilotăm nava manual.

— Presupun că tu vei pilota! Doar te pricepi, nu-i aşa?

— Am primi instrucţiuni prin radio...

— Pentru numele lui Eniac, lasă-mă-n pace! a gemut Joe.

Şi totuşi, zborul a decurs lin, fără nici o problemă. Am ajuns 1a Computer-Doi în mai puţin de două zile de la decolare şi ne-am plasat pe o orbită de aşteptare la vreo zece metri în spatele lui.

Vestea proastă o aflasem, însă, la vreo douăzeci de ore de la decolare, când ni se transmisese de pe Pământ că Doi pierdea în continuare presiune. Obiectul care-l lovise putea să le atingă şi pe celelalte trei, ceea ce ar fi dus la oprirea zborurilor spaţiale. Exista posibilitatea reorganizării întregului sistem pe bază manuală, dar procesul ar fi durat cel puţin câteva luni, poate chiar ani, atrăgând după sine prăbuşirea economiei planetare. Mai rău, vieţile câtorva mii de oameni, aflaţi dincolo de fruntariile Terrei, ar fi fost puse în pericol.

Era o ipoteză ce provoca frisoane de groază. Nici eu, nici Joe n-am comentat situaţia, dar faptul în sine nu era de natură să-l încânte pe colegul meu, şi, la drept vorbind, nici eu nu mă simţeam în largul meu.

Pământul se afla la o distanţă de două sute de mii de kilometri, dar lui Joe nu părea să-i pese. Era concentrat asupra corzii sale de legătură şi-şi controla cartuşele din pistolul cu reacţie. Voia să aibă siguranţa că va ajunge cu bine pe Computer-Doi şi că se va întoarce sănătos acasă.

Dacă n-ai mai fost niciodată în spaţiu, rămâi surprins cât de uşor te acomodezi, atunci când n-ai încotro. Nu vreau să spun

că a fost un calvar, dar nici o joacă de copii. Recunosc, am irosit cam jumătate din combustibil, dar, până la urmă, am ajuns cu bine pe Computer-Doi. N-am făcut nici un zgomot când ne-am lovit de el. (Fără îndoială că se aude şi în vid, deoarece vibraţia se propagă prin materialul metaloid din care sunt confecţionate costumele noastre spaţiale, aşa că ştiu precis că n-am făcut zgomot. N-a existat decât un soi de fâşâit.)

Din cauza impactului, orbita lui Computer-Doi a suferit o uşoară modificare, dar am remediat situaţia fără să pierdem prea mult combustibil. Oricum, Computer-Doi ne-a dat o mână de ajutor, fiindcă, din câte ne-am putut da seama, funcţiunile lui exterioare nu fuseseră afectate.

Mai întâi, am verificat partea de suprafaţă. Eram aproape siguri că o pietricică străpunsese învelişul lui Computer-Doi, iar asta însemna că urma să găsim o gaură cu marginile sfâşiate. De fapt, două: una — pentru intrare, şi alta — pentru ieşire.

Şansa ca un astfel de lucru să se întâmple era de una la două milioane. O asemenea posibilitate putea să apară o dată la şase mii de ani. Nu era foarte probabil, dar era posibil. Iar şansele lui Computer-Doi de a fi lovit de un meteorit destul de mare pentru a provoca distrugerea lui erau de una la zece miliarde.

N-am vrut să-i comunic lui Joe gândurile mele, din cauză că el ar fi putut să-şi dea seama că ne expuneam la pericole similare. Orice izbitură aplicată trupurilor noastre fragile ne-ar fi provocat mult mai mult rău decât suferise vreodată maşinăria pe care o cercetam. Nu intenţionam să contribui şi eu la accentuarea nervozităţii sale.

Şi totuşi, nu un meteorit fusese vinovat de cele întâmplate.

— Ce-i asta? a întrebat Joe într-un târziu.

Obiectul în cauză arăta ca un mic cilindru şi era înfipt în peretele exterior al lui Computer-Doi. A fost primul lucru anormal descoperit. Diametrul lui era cam de un centimetru, iar lungimea de şase. Semăna cu o ţigară — asta o spun pentru cei care au mai apucat străvechiul obicei al fumatului.

L-am fixat sub fasciculele lanternelor noastre.

— Precis nu face parte din structura externă a computerului, am zis eu.

— Precis, m-a îngânat Joe.

Pe cilindru, era schiţată o spirală extrem de fină, care mergea de la un capăt la celălalt. În rest, nu atrăgea atenţia nici o altă particularitate. Obiectul era din metal, dar avea un aspect zgrunţuros.

— Nu e un material compact, a adăugat Joe.

Degetele sale înmănuşate au atins strania alcătuire; aceasta s-a desprins puţin din punctul de impact cu Computer-Doi, şi atunci am văzut gaura.

— Uite de ce nu mai avem presiune internă! am exclamat eu. Mormăind ceva ininteligibil, Joe a dislocat complet cilindrul şi acesta a început să plutească în spaţiu. Cu puţin efort, am reuşit să-l prindem. Lăsase în peretele lui Doi o gaură perfect rotundă, cu diametrul de o jumătate de centimetru.

— Chestia asta arată ca o carcasă. Presupun că nu are nimic în interior, a spus Joe.

Şi colegul meu l-a strâns intre degete. Metalul era subţire, dar elastic. L-a strâns şi mai tare, şi suprafaţa cilindrului s-a îndoit. Sfârşindu-şi experimentul, şi-a deschis buzunarul, şi-a vârât "trofeul" înăuntru, apoi a tras din nou fermoarul.

— Controlează tot exteriorul şi vezi dacă mai găseşti ceva, mi-a ordonat el. Eu mă duc înăuntru.

Nu mi-a luat mult timp să verific restul suprafeţei. Curând, l-am ajuns din urmă.

— N-am mai găsit nimic, i-am raportat eu. Nu-i decât o singură gaură.

— E de ajuns, a mârâit Joe, extrem de mohorât.

Se uita la pereţii netezi din aluminiu pe care îi cerceta cu lanterna, creând, fără să vrea, un minunat joc de lumini şi umbre.

Nu ne-a fost greu să astupăm gaura. În schimb, ne-a luat destul timp până am reconstituit atmosfera. Computer-Doi nu mai avea decât foarte mici rezerve de materii prime pentru atmosferă, iar comenzile trebuiau operate manual. Generatorul solar era, şi el, destul de afectat, dar, până la urmă, am reuşit să aprindem lumina.

După ce ne-am terminat treaba, ne-am scos mănuşile şi căştile, dar Joe, precaut, şi-a pus mănuşile în cască, iar pe aceasta şi-a agăţat-o la brâu.

— Vreau să le am la îndemână, dacă se întâmplă să scadă

din nou presiunea.
I-am urmat exemplul. N-avea nici un rost să facem pe curajoşii.
Pe perete, chiar lângă fosta gaură, mai exista un semn. Îl observasem şi în raza lanternei, pe când lucram la reetanşare, dar acum, pe lumină, se distingea foarte clar.
— Ai văzut, Joe?
— Am văzut.
Era un fel de adâncitură în perete, îngustă şi nu foarte adâncă, aproape imperceptibilă, pe care o simţeai mai bine la pipăit. Avea cam un metru lungime şi lăsa impresia că un intrus ar fi râcâit peretele, ca să ia o mostră de metal. Locul respectiv era în mod cert mai puţin neted decât zonele învecinate.
— Cred că ar trebui să luăm legătura cu Computerul Central de jos, am spus eu, încruntându-mă.
— Zi "de pe Pământ"! Nu pot să sufăr jargonul ăsta de spaţiu, s-a răţoit Joe la mine. De fapt, urăsc tot ce ţine de spaţiu, fără excepţie. De-aia mi-am luat slujbă pe Pământ, sau, mă rog, aşa mi s-a părut...
— Joe, trebuie să luăm legătura cu Computerul Central de pe Pământ, am repetat pe un ton răbdător.
— De ce?
— Ca să le spunem că am descoperit defecţiunea.
— Serios? Şi ce am descoperit?
— Gaura, ai uitat?
— Pare straniu, dar îmi amintesc. Totuşi, ce anume a produs gaura? N-a fost un meteorit. Nu există meteorit care să lase o urmă perfect circulară, fără semne de îndoire sau de topire. În plus, nici un meteorit nu presară pe traseu asemenea obiecte.
Joe a scos cilindrul din buzunar şi a încercat să îndrepte porţiunea deformată.
— Spune-mi, cum s-a produs gaura? m-a întrebat el gânditor.
— Nu ştiu! n-am ezitat să recunosc.
— Dacă luăm acum legătura cu Computerul Central, cei de acolo ne vor întreba acelaşi lucru, iar noi nu vom şti ce să le răspundem. Are vreun rost să ne facem de râs?
— Joe, dacă nu luăm noi legătura, ne vor căuta ei.
— Ei şi! N-o să răspundem.
— Vor crede că am murit şi vor trimite o echipă să ne caute.
— Ştii tu cum lucrează Computerul Central... Tipii vor avea

nevoie de două zile ca să hotărască ce e bine să facă. Până atunci, vom găsi ceva şi ii vom chema noi pe ei.

Structura internă a lui Computer-Doi nu fusese construită pentru locuit. În proiectele iniţiale, fusese prevăzută prezenţa ocazională şi de scurtă durată a depanatorilor. Era loc de manevră, erau stocuri de unelte şi provizii, dar, în schimb, nu existau fotolii. Bineînţeles, nu exista nici câmp gravitaţional şi nici o imitaţie, prin forţa centrifugă, a acestuia.

Pluteam amândoi prin aer, încolo şi încoace. Din când în când, ne loveam de pereţi şi eram împinşi uşor înapoi. Alteori, însă, ne agăţam unul de altul.

— Scoate-ţi piciorul din gura mea! a urlat Joe, dându-mi un brânci puternic.

Gestul lui pripit s-a dovedit a fi, insă, o gravă greşeală, pentru că amândoi am început să ne învârtim. Desigur, senzaţia noastră a fost total diferită. Era ca şi cum interiorul lui Computer-Doi ar fi prins să se rotească în jurul nostru, fenomen care ne-a provocat o stare extrem de neplăcută.

În antrenamentele de la sol, teoria mergea ca pe roate, dar cu practica stăteam prost. Foarte prost, chiar. În consecinţă, până când am reuşit să ne stabilizăm mişcarea, ne apucase o greaţă teribilă. Era ca un soi de rău de mare, sau rău de spaţiu, cum vreţi să-i spuneţi, care ne întorcea stomacul pe dos, mai ales că, în lipsa gravitaţiei, conţinutul nu se putea aşeza, ci plutea în jurul nostru, ca un nor de globule, aducându-ne la exasperare. Dar, până la urmă, coşmarul a luat sfârşit.

— E clar că Doi e defect, i-am zis lui Joe într-un târziu. Hai să mergem mai departe, să-i cercetăm măruntaiele...

Eram în stare de orice, numai să nu mă mai gândesc la interiorul *meu* zbuciumat. În plus, mi se părea că era absolut necesar să ne grăbim. Îmi imaginam cum acele obiecte necunoscute atacau Computer-Trei; poate şi Computer-Patru şi Unu. Mii de oameni din spaţiu depindeau de ceea ce făceam noi aici.

Joe era cam verde la faţă, dar a reuşit totuşi să-mi răspundă:

— Mai întâi, trebuie să cumpănesc bine lucrurile. Ceva a intrat în Computer-Doi. Nu e un meteorit, pentru că a înghiţit o porţiune perfect rotundă din perete. Bucăţica asta nu a fost tăiată, fiindcă nu am găsit nimic în interior. Tu ai avut cumva

mai mult noroc?

— Nu, dar nici n-am căutat în mod special.

— Eu m-am uitat cu atenţie şi n-am găsit nimic.

— O fi căzut în afară.

— Cum ar fi posibil, dacă cilindrul a acoperit gaura, până în clipa în care l-am scos eu? Ai văzut tu ceva ieşind în afară după ce l-am îndepărtat?

— Nu.

— S-ar putea să găsim aici partea lipsă, dar mă îndoiesc. Parcă a fost dizolvată şi ceva a pătruns înăuntru.

— Dar ce anume? Şi cui ii aparţine?

— De ce pui întrebări la care nu există răspuns? a rânjit Joe. Dacă eram în secolul trecut, ţi-aş fi spus că ruşii ne-au atacat computerul. Nu te supăra, te rog! Ştiu sigur că, dacă ne-am fi aflat în aceeaşi perioadă, tu ai fi susţinut că americanii sunt de vină.

Dar eu hotărâsem să mă supăr şi, în consecinţă, i-am răspuns glacial:

— Ne trebuie o teorie pentru secolul *ăsta,* Iosif!

Încercasem să dau pronunţiei mele un accent rusesc exagerat.

— Atunci vom presupune că este vorba de vreun grup de disidenţi!

— În cazul ăsta, ar trebui să ne imaginăm nişte disidenţi suficient de dotaţi intelectual pentru a zbura în spaţiu, care ar fi avut posibilitatea să vină până aici înarmaţi cu un aparat neobişnuit...

— Dacă reuşeşti să te strecori ilegal în programul Computerului Central, zborul spaţial nu mai reprezintă o problemă, m-a contrazis Joe. Asemenea întâmplări au existat, de-a lungul timpului. Cât despre cilindru, el ne poate oferi o mulţime de surprize la o analiză minuţioasă pe Pământ — "jos", cum aţi spune voi, cei înnebuniţi după spaţiu...

— Dar n-are sens ceea ce spui! am protestat eu. De ce-ar dori cineva distrugerea lui Doi?

— Să presupunem că ar exista un plan care ar viza stoparea zborurilor spaţiale...

— Toată lumea ar avea de suferit, chiar şi disidenţii...

— E adevărat, numai că, în acest fel, respectivii indivizi ar reuşi să capteze atenţia întregii planete şi ar deveni vedetele

buletinelor de ştiri. Sau poate că vor să distrugă Computer-Doi şi apoi să ne ameninţe şi în privinţa celorlalte trei. Pagubele n-ar fi prea mari; în schimb, posibilităţile lor de acţiune ar fi nenumărate, toate implicând o publicitate imensă.

— Nu cred, am spus eu. E prea dramatic.

— Dimpotrivă, a rânjit Joe. Eu încerc să nu dramatizez deloc faptele. Acum, colegul meu se apucase să verifice interiorul lui Doi, centimetru cu centimetru.

— Aş putea, de exemplu, a continuat el, să avansez teoria că obiectul nu e de provenienţă umană.

— Lasă-te de prostii!

— Vrei să-ţi aduc argumente în favoarea ei? După ce cilindrul a atins peretele, ceva din compoziţia lui a "mâncat" o bucată de metal perfect rotundă şi a pătruns în interiorul lui Computer-Doi. Apoi s-a târât pe peretele interior, din care s-a mai ospătat puţin, lăsând în urma sa un şanţ. Ţi se pare cumva că acel *ceva* ar fi de provenienţă umană?

— După cunoştinţele mele, nu. Din păcate, însă, nici tu, nici eu nu suntem atotştiutori.

Joe s-a făcut că nu mă bagă în seamă, perorând mai departe:

— Întrebarea e cum a reuşit... obiectul respectiv... să intre în computer, care, la urma urmei, este foarte bine etanşat. A făcut-o într-un timp record, nemaipunând la socoteală şi distrugerea rapidă a sistemelor de autoetanşare şi de regenerare a atmosferei...

— Nu cumva *asta* căutai? l-am întrerupt, arătându-i cu mâna spre perete.

Joe a încercat să se oprească brusc, dar s-a dezechilibrat şi a fost împins înapoi.

— Asta e! a început să strige ca nebunul. Asta e!

Din cauza emoţiei care-l cuprinsese, dădea anapoda din mâini şi din picioare, ceea ce bineînţeles că înrăutăţea lucrurile. L-am înşfăcat zdravăn, şi un timp ne-am smucit amândoi în toate părţile. Joe a prins să mă porcăiască în toate felurile, aşa că i-am zis şi eu vreo două şi-am ieşit învingătoare. Întâmplarea face ca eu să înţeleg engleza perfect, chiar mai bine decât el; dar cunoştinţele lui de rusă sunt... fragmentare, ca să mă exprim eufemistic. Înjurăturile într-o limbă pe care n-o înţelegi au întotdeauna un efect mai dramatic.

— Uite-o! a exclamat el, când în sfârşit ne-am oprit din

baletul nostru aerian.

Pe peretele interior al computerului a rămas o gaură micuţă, după ce Joe a scos din el un alt cilindru. Acesta semăna cu cel cules în exterior, dar era mai mic şi mai subţire. De fapt, aproape s-a dezintegrat la atingerea mâinilor noastre.

— Hai să ne uităm la computer! a strigat Joe.

Computerul era făcut praf, deşi, la prima vedere, nu ţi-ai fi dat seama. Nu vreau să spun că era ca un trunchi de copac mâncat de termite. La o privire superficială, ai fi putut jura că n-are nimic. Dar de aproape...

O parte dintre cipuri dispăruseră. Cu cât te uitai mai atent, cu atât constatai că numărul elementelor lipsă era mai mare. Dar şi mai tragic era că stocurile de piese de schimb, pe care computerul le folosea când se repara singur, pur şi simplu se evaporaseră. Îl scrutam, fără să scoatem o vorbă, şi descopeream în permanenţă alte şi alte goluri în structură.

Într-un târziu, Joe şi-a extras primul cilindru din buzunar şi l-a întors pe toate părţile.

— Presupun că drăcia asta distruge mai ales siliciul pur. Nu sunt sigur, dar am impresia că deşi carcasa e din aluminiu, capetele sunt din siliciu.

— Vrei să spui că e un soi de baterie solară?

— În parte, da. Aşa a făcut rost de energie când se afla în spaţiu — energie pe care a consumat-o ca să ajungă pe Computer-Doi, energie pentru a putea ronţăi o bucată din peretele lui, pentru a... habar n-am ce ar fi putut face... Energie pentru a supravieţui.

— Crezi că acest cilindru e viu?

— De ce nu? Cum bine ştii, Computer-Doi se poate repara singur. Poate să înlocuiască piese nefuncţionale din echipament, dar evident are nevoie de o magazie de piese de schimb. Dacă ar avea la dispoziţie suficiente piese, plus un program adecvat, ar putea chiar să construiască încă un Computer-Doi. El insă *are nevoie* de aceste lucruri, şi de aceea nu-l putem considera viu. În schimb, obiectul care-a intrat în măruntaiele lui pare că-şi face singur rost de rezerve. *Asta* mă face să-l suspectez că ar fi viu.

— Vrei să spui că avem de-a face cu un microcomputer destul de sofisticat pentru a fi considerat viu?

— Sincer să fiu, nu ştiu ce ar mai fi de adăugat, a murmurat Joe.

— Dar care din semenii noştri de pe Pământ ar fi capabili să construiască aşa ceva? am exclamat eu.

— Cine ţi-a spus că ar proveni *de pe Pământ?*

Următoarea descoperire am făcut-o eu. Obiectul acela arăta ca un stilou mai gros care plutea prin aer. L-am zărit cu coada ochiului şi mintea mea l-a înregistrat ca fiind un stilou.

În lipsa unui câmp gravitaţional, obiectele îţi ies din buzunar şi plutesc prin aer. N-ai cum să ţii un lucru într-un loc, decât dacă-l legi sau îl încui. Pixurile, monedele şi alte mărunţişuri care pot trece prin orificii mici ajung în aer şi încep să se mişte care încotro, după cum îi poartă curenţii sau propria lor inerţie.

În consecinţă, mintea mea a înregistrat "stilou"; am întins mâna să-l iau, dar, bineînţeles, nu l-am prins. O simplă mişcare înspre un anumit obiect îl face pe acesta să se îndepărteze, deoarece se formează un curent de aer care îl împinge. Ca să ai sorţi de reuşită, trebuie să ţii o mână deasupra lui şi să-l apuci cu cealaltă. În imponderabilitate, iţi trebuie două mâini, nu una, ca să apuci ceva. Am întâlnit şi oameni care pot s-o facă doar cu o singură mână, dar aceia sunt adevăraţi lupi de spaţiu...

M-am întors, aşadar, către obiect şi m-am concentrat asupra prinderii lui, când mi-am dat seama că el nu-mi aparţinea. M-am pipăit şi am constatat că stiloul meu se afla tot în buzunar.

— Joe, ai pierdut cumva un stilou? i-am strigat partenerului meu.

— Nu.

— Nici ceva care seamănă cu un stilou? Vreo cheie? O ţigară?

— Ştii doar că nu fumez!

Ce răspuns tâmpit!

— Şi totuşi, n-ai pierdut nimic? am insistat eu, exasperată. Cred că am vedenii.

— Ţi-am zis eu că-ţi lipseşte o doagă!

— Priveşte, băiete! Acolo! Şi acolo!

Şi Joe s-a repezit spre "stilou", cu intenţia vădită de a-l înhăţa. Aş fi putut să-i spun dinainte că n-avea nici o şansă.

Dar, deja, agitaţia noastră prin computer îl zgâlţâise oarecum pe acesta şi făcuse să iasă la iveală mai multe

asemenea obiecte. Pluteau peste tot, duse de curenţii de aer.

În cele din urmă, am reuşit să prind unul. De fapt, s-a oprit el, chiar pe costumul lui Joe. L-am înşfăcat şi am început să strig. Joe s-a speriat şi m-a lovit, zburându-mi-l aproape din mână. Dar nu l-am scăpat.

— Ce zici de chestia asta? i-am atras atenţia.

Pe costumul lui, în locul unde fusese atins de obiect, rămăsese un cerculeţ strălucitor. Drăcovenia începuse să mănânce din el!

— Dă-mi-l mie! mi-a cerut Joe.

A luat cilindrul din mâna mea cu extremă gingăşie şi l-a sprijinit de perete pe orizontală, ca să-l ţină nemişcat. Apoi l-a dezghiocat, desprinzând cu atenţie metalul subţire, aidoma hârtiei.

În interiorul obiectului era ceva care semăna cu scrumul de ţigară, dar care strălucea în lumină ca o ţesătură metalică. Totodată, părea că posedă şi o anumită umiditate. Se mişca incert, ca şi cum ar fi căutat orbeşte ceva. Un capăt de-al său a atins peretele şi a încremenit. Joe l-a îndepărtat cu degetul, fără un efort prea mare.

— E uleios, a spus el, frecându-şi arătătorul de degetul mare. Viermele de metal — căci asta părea să fie — rămăsese nemişcat după ce-l atinsese Joe. Eu, în schimb, mă răsuceam pe toate părţile, ca un veritabil contorsionist, chinuindu-mă să mă verific din cap până la picioare.

— Nu cumva am şi eu vreunul pe costum? am întrebat disperată.

— Nu văd nici unul.

— Te rog, *uită-te* la mine! Tu trebuie să mă supraveghezi pe mine tot timpul, iar eu voi face acelaşi lucru pentru tine. Dacă ne distrug costumele, nu ne mai putem întoarce pe navă.

— Mişcă-te în permanenţă, m-a sfătuit Joe.

Era de-a dreptul înspăimântător să fii înconjurat de creaturi capabile să-ţi devoreze costumul la cea mai mică atingere. Când mai vedeam câte una, încercam s-o prindem şi să ne ferim de ea în acelaşi timp, ceea ce făcea lucrurile aproape imposibile. Un vierme lung s-a prelins foarte aproape de piciorul meu; am încercat să-l lovesc, fără să-mi dau seama de stupiditatea unui asemenea gest, pentru că, dacă-l nimeream, mi se putea lipi de costum. Dar curentul de aer format de mişcarea mea l-a împins

către perete, iar el a rămas agăţat acolo.
Joe a întins mâna după el, dar s-a grăbit prea mult. Trupul i-a ricoşat şi tovarăşul meu s-a rostogolit peste cap, până când a izbit peretele cu un bocanc, chiar lângă locul unde se lipise micul monstru. Când, în sfârşit, şi-a recăpătat echilibrul, am văzut că cilindrul încă mai era acolo.
— Nu l-am strivit, nu-i aşa?
— Nu, dar nici mult n-a lipsit. L-ai ratat la mustaţă. Nesimţitul, însă, a rămas locului.
Obiectul în cauză era de două ori mai lung decât cel pe care-l "pescuisem" anterior. De fapt, era ca două cilindre puse cap la cap, locul unde se sudaseră fiind mai îngust.
— Actul de reproducere, m-a lămurit Joe, în vreme ce desfăcea învelişul de metal.
De data aceasta, înăuntru se afla doar un soi de praf, dispus în linie dreaptă, de-o parte şi de alta a locului de sudură.
— De aici, reiese că mor repede, a comentat colegul meu, vizibil relaxat. Cred că suntem în siguranţă.
— Chiar că arată ca nişte organisme vii, am zis eu, deloc încântată.
— Cred că aspectul lor sugerează mai mult decât atât. Sunt viruşi, sau un fel de echivalent al lor.
— Ce tot îndrugi acolo?
— Cu toate că sunt tehnician de calculatoare, şi nu microbiolog, ştiu că viruşii de pe Pământ sau, mă rog, "de jos", sunt formaţi dintr-o moleculă de acid nucleic, protejată de o membrană de proteine. Când un virus invadează o celulă, mai întâi îi străpunge membrana, folosind o anumită enzimă, şi acidul nucleic pătrunde înăuntru, lăsându-şi învelişul proteic afară. În interiorul celulei atacate găseşte suficient material ca să-şi facă o nouă manta. De fapt, începe să se reproducă. Fiecare nou virus îşi creează propria membrană proteică. Astfel, celula atacată este distrusă, şi în loc de un singur virus avem de-a face acum cu câteva sute. Acest scenariu îţi pare cumva cunoscut?
— Da, foarte cunoscut. Aici se întâmplă acelaşi lucru. Doar un lucru nu mi-e clar, Joe: de unde au venit?
— În mod clar, nu de pe Pământ şi nici de pe vreo altă colonie umană. Bănuiesc că aceste... fiinţe călătoresc prin spaţiu, până întâlnesc un mediu potrivit reproducerii lor. Caută

obiecte masive din metal pur. Nu cred că pot folosi minereuri.

— Dar obiectele din metal pur, având ca elemente componente siliciul şi alte câteva materiale savuroase de felul ăsta, sunt produse numai şi numai de către reprezentanţii vieţii inteligente! Ele nu se găsesc ca atare în natură.

— Exact. Iată încă o dovadă a faptului că viaţa inteligentă este un lucru obişnuit în Univers. Altfel cum ar fi supravieţuit viruşii? De asemenea, e clar că viaţa inteligentă a apărut cu mult timp în urmă — poate chiar cu zece miliarde de ani -, de vreme ce a permis evoluţia pe bază de metal, care a produs organisme vii prin combinaţia metal/siliciu/ulei, spre deosebire de varianta noastră, bazată pe triada acid nucleic/proteine/apă. În acest răstimp infinit de lung, a existat şi un moment care a permis apariţia unui parazit al produselor erei spaţiale.

— Vrei să spui că, ori de câte ori o formă inteligentă de viaţă atinge stadiul de civilizaţie spaţială, ea e infestată de paraziţi?

— Întocmai. Iar fenomenul acesta trebuie ţinut sub control. Din fericire, aceste fiinţe mor repede, mai ales într-un stadiu incipient al reproducerii. Mai târziu, când vor deveni destul de puternice ca să iasă din Computer-Doi, presupun că vor avea o membrană mult mai groasă, un nucleu mult mai stabil şi că vor fi pregătite să pornească mai departe, aidoma unor spori, plutind prin spaţiu încă un miliard de ani, până când vor găsi o altă gazdă. Sunt sigur că atunci nu vor mai putea fi stârpite atât de uşor.

— Şi cum ai de gând să le vii de hac?

— Aşa cum am făcut-o şi până acum. Când am atins substanţa din interiorul primului virus, după ce l-am dezghiocat, am constatat că a murit imediat. Cu al doilea s-a întâmplat altceva — din cauza loviturii, peretele de care se prinsese a vibrat şi asta a fost de ajuns ca să-l distrugă. Prin urmare, dacă-i zguduim puţin, îi terminăm pe toţi.

Nu mai era nevoie de explicaţii suplimentare. Joe şi-a pus tacticos mănuşile şi apoi a izbit peretele din faţa lui cu o mână. Acest gest l-a împins spre alt perete, căruia i-a aplicat o nouă lovitură.

— Fă şi tu la fel, mi-a strigat el.

M-am pus şi eu pe treabă. Vreme îndelungată, ne-am tot izbit de pereţi, ceea ce nu era deloc uşor în lipsa unui câmp gravitaţional, cu atât mai mult cu cât trebuia să producem nişte

vibraţii destul de puternice. Câteodată, nici nu nimeream peretele sau îl loveam fără putere; în schimb, noi eram azvârliţi cât colo. Curând, am început să gâfâim din cauza efortului susţinut. Şi totuşi, ne mai obişnuisem cu condiţiile din spaţiu, iar greaţa nu ne mai chinuia.

După ce am mai strâns câţiva viruşi, am văzut că aveau numai praf înăuntru. În mod cert, erau adaptaţi la obiecte spaţiale automatizate *goale,* care, ca şi computerele moderne, erau lipsite de vibraţii. Presupun că aşa fusese posibil să apară asemenea structuri fragile, suficient de instabile pentru a avea proprietăţile unor organisme rudimentare.

— Crezi că i-am omorât pe toţi, Joe? l-am întrebat.

— De unde să ştiu? a mormăit el. Dacă a mai rămas vreunul, o să-i mănânce pe cei morţi ca să-şi facă rost de rezerve de metal şi o s-o ia de la început. Hai să ne mai izbim puţin de pereţi!

Aşa am făcut, până ce am fost suficient de obosiţi ca să nu ne mai pese dacă a mai rămas vreunul în viaţă.

— Cred că tipii de la Asociaţia Planetară pentru Dezvoltarea Ştiinţei vor fi foarte supăraţi că i-am omorât pe toţi, am spus eu într-un târziu, gâfâind.

— Auzi, misiunea noastră e să salvăm Computer-Doi, câteva mii de vieţi omeneşti şi, pe deasupra, şi vieţile noastre! m-a repezit Joe. Să hotărască ei dacă Doi merită să fie reparat sau dacă va fi nevoie să construiască altul. Asta e treaba lor. În plus, cei de la APDS pot studia şi viruşii morţi, aduşi de noi, ceea ce ar fi o treabă serioasă. Iar dacă vor de-aia vii, s-or mai găsi câţiva de sămânţă, plutind prin spaţiu. N-au decât să-i caute personal, dar să fie atenţi la costume. În spaţiu deschis, cred că nu funcţionează sistemul de lichidare prin vibraţii.

— În regulă, am spus eu, încercând să-l potolesc. Până una-alta, hai să comunicăm Computerului Central că punem în funcţiune o parte din Doi şi că rămânem aici până soseşte o echipă pentru reparaţii capitale — fireşte, pentru a preveni o nouă infestare. Între timp, ar fi bine să le sugerăm să instaleze pe celelalte computere un sistem de producere a vibraţiilor, la cel mai mic semn de depresurizare.

— Simplu ca bună ziua, a rânjit Joe sardonic.

— Noroc că i-am descoperit la timp.

— Stai puţin, ce tot spui?

În ochii lui se citea o tulburare fără margini. Cum eu m-am arătat nedumerită, Joe s-a văzut nevoit să mă lămurească:

— Nu noi i-am descoperit pe ei, ci *ei ne-au descoperit pe noi.*

Dacă a fost posibil ca viaţa să evolueze pe bază de metal, crezi că forma asta fragilă şi neputincioasă e singura care există? Dacă cilindrii-viruşi comunică între ei prin imensitatea spaţiului? Dacă mai vin şi alţii spre noi? Alte specii, vreau să spun. Toate flămânde şi poftind la prospăturile unei culturi spaţiale intacte... *Alte specii,* înţelegi? Puternice, solide, care pot rezista în faţa vibraţiilor... Care se pot apăra de orice pericole... Care sunt pregătite să pătrundă în aşezările noastre spaţiale... Sau care, ferească Univac, pot invada Pământul, în căutare de metal... Ceea ce voi raporta, ceea ce *trebuie* să raportez este că *ei ne-au găsit*